

Εκπαίδευση

Το ευρετήριο του παιδιού πρόσφυγα

Συμμαθήτες μας προσφέρουν βοήθεια σε συνομήλικούς τους πρόσφυγες.

Αλλοδαπός. Τη λέξη αυτή την ακούωμε συνέχεια: στο δρόμο, στην πολικατοκία, στο λεωφορείο, στο σχολείο, στη δουλειά της μαράς... Με κοιτούν περίεργα στο δρόμο και λένε «αλλοδαπός θα είναι κι αυτός»...

Ακτοφυλακή. Ο μπαμπάς μου είπε πως όταν προσποθώσε να περάσει η μαρά «την έπιση της ακτοφυλακής» αλλά θα έρθει κοντά μας σε λίγες μέρες. Πέρασαν όμως τρεις μήνες κι ακόμα να φανεί...

Βάρκα. Στο μακρύ ταξίδι από τη χώρα μου ως εδώ περάσαμε πολλές δυσκολίες, αλλά η χειρότερη ήταν που κοντέψαμε να πνιγούμε σε μια βάρκα όπου μας έβαλαν οι δουλέμποροι. Σε αυτή τη βάρκα περάσαμε τρεις μέρες: πείναγα, δίψαγα, κρύωνα. Φτάνοντας στη Χίο τα πρόγραμα έγιναν πολύ καλύτερα. Οι κάτοικοι του νησιού μας βοήθησαν με αγάπη.

Γυρισμός. Προσεύχομαι κάθε μέρα να επιστρέψουμε στην πατρίδα. Ο Γυρισμός θα είναι για μένα το μεγαλύτερι δώρο που μπορεί να μου χαρίσει ο Θεός!

Δουλέμπορος. Στο δρόμο από το χωρίο ως εδώ μας οδήγησαν πολλοί δουλέμποροι, στους οποίους δώσαμε όλα μας τα λεφτά για να μας πάνε στη Δύση. Ήταν όλοι όνθρωποι αμιλητοί, σκοτεινοί, χωρίς ίχνος συμπάθειας για εμάς. Αν ένα ηλικιωμένος κουρούζαταν, αν ένα μωρό έκλαιγε, θύμωναν και μας έβριζαν. Μάλις ο τελευταίος δουλέμπορος μας έβαλε στη βάρκα και μας έδωσε τις τελευταίες οδηγίες, ήξερα πως αυτό ήταν, για εμάς δεν υπήρχε πια γυρισμός.

Ευρώπη. Όταν φύγαμε από την Αφρική, ήμουν χαρούμενη αλλά και στενοχωρημένη μαζί. Θα πηγαίναμε στην Ευρώπη, που μου την παρουσίαζαν σαν τον παράδεισο στη Γη: εκεί, στην Ευρώπη, όλοι είχαν φαΐ, νερό, δουλειά, σχολείο, σπίτια, γιατρούς, παιχνίδια! Έγώ όμως δεν ήθελα να αποχωριστώ τους φίλους και τους συγγενείς μου!

Ζεστασιά. Νιώθω πόνο και νοσταλγία για όσα αφήσαμε πίσω μας και σγωνία για το τι μας περιμένει. Ο μπαμπάς μου όμως μου λέει πως θα βρει δουλειά, θα πάρουμε σπίτι και θα πηγαίνω σε ένα μεγάλο και ωραιό σχολείο, όπου θα έχω φίλους και καλούς δασκάλους. Όλα αυτά μου φιλίνωνται σαν παραμύθι κι αμέσως νιώθω την καρδιά μου να γεμίζει ζεστασιά

Ηλιοβασίλεμα. Κάθε πρόσφυγας έχει πάντα κάτι να θυμάται από την πατρίδα του. Μπορεί αν είναι κάποιες σπιγμές που έχει ζήσει εκεί, κάτι που είδε ή βίωσε λίγο πριν φύγει, κάποια σαρπημένα πρόσωπα... Έγώ έχω να θυμάμαι το τελευταίο μου ηλιοβασίλεμα στην πατρίδα. Ήταν όλο τόσο γαλήνια, τόσο ήσυχα! Ήταν θέλω να θυμάμαι την πατρίδα μου. Όμορφη, ειρηνική χωρίς πόλεμο, φτώχεια, ξηρασία!

Θάλασσα. Η θάλασσα είναι εχθρός και φίλος. Σε βοηθάει να ξαναρχίσεις από την αρχή μια καινούργια ζωή, σε μια καλύτερη χώρα, με καλύτερες συνθήκες, αλλά πάλι πολλές φορές θυμώνει και θέλει να σε διώσει, να σε ξαναπάει πίσω, να σε βουλιάξει, να σε πνίξει... Τη βλέπω σαν μια «γέφυρα», που με έφερε ως εδώ κι ίσως με μέρα -ποτέ ξέρει; - να με οδηγήσει ξανά πίσω... Ποτέ κανές δεν ξέρει.

Ιθαγένεια. Είμαστε όλοι πολύ χαρούμενοι! Η μαρά μου είπε πως μετά από λίγα χρόνια θα μπορέσουμε να αποκτήσουμε την ελληνική ιθαγένεια και έτσι δε θα ξεχωρίζουμε σε τίποτα από τους υπόλοιπους Έλληνες! Νιώθω υπερηφάνεια που ζω σε αυτή τη χώρα και ευγνωμοσύνη για την καινούργια μου πατρίδα!

Κρύο. Όταν διασχίζαμε τα βουνά αντιμετωπίσαμε φοβερό κρύο. Πολλοί όνθρωποι της ομάδας μας δεν είχαν προβλέψει να πάρουν ζεστά ρούχα, αρρώστησαν και δεν κατάφεραν να συνεχίσουν. Δύο-τρεις ηλικιωμένοι κι ένα μικρό παιδάκι έχασαν τη ζωή τους...

Λαθρομετανάστης. Άλλη μια λέξη που άκουσα για πρώτη φορά στο σχολείο, χαμηλόφωνα, από κάποιους μαθητές που με κοιτούσαν περιφρονητικά... Δεν ξέρω καλά τι σημαίνει. Μπερδεύτηκα ακόμα περισσότερο όταν ξανάκουσα αυτή τη λέξη στην τηλεόραση, αλλά αυτή τη φορά αυτός που την έλεγε έμοιαζε πολύ θυμωμένος.

Μνήμη. Αν και η μοίρα μας έφερε σε αυτή τη νέα πατρίδα, η ιστορία του τόπου μου, η μητρική μου γλώσσα, οι παραδόσεις μας, οι όνθρωποι που δήρεσαν πίσω μου θα κρατηθούν για πάντα αλογώνταν στη μνήμη μου.

Νοσταλγία. Αυτή είναι μια ωραιά ελληνική λέξη. Στο σχολείο έμαθα πως «Νόστος» σημαίνει η επιστροφή στην πατρίδα και «Άλγος» ο πόνος. «Νοσταλγία» λοιπόν σημαίνει ο πόνος που νιώθει κανείς από την πρόσφυγια! Μου έκανε εντύπωση που αυτή η λέξη υπάρχει στα ελληνικά...

Ξενοφοβία. Η δασκάλα μας μάς τονίζει πώς οι ελληνικές παραδόσεις απεχθάνονται τη ξενοφοβία. Μαθαίνω πώς πολλοί Έλληνες έχουν συγγενεῖς που αναγκάστηκαν να πάνε στο εξωτερικό για να βρουν καλύτερη τύχη. Οι Έλληνες ήταν πάντα λαός φιλόξενος και στα παλιά χρόνια είχαν ένα θεό που προστάτευε τους ξένους!

Οδύσσεια. Στο σχολείο κάναμε μια προβολή για τις περιπέτειες ενός αρχαίου βασιλιά της Ελλάδας, του Οδυσσέα, που προσποθώσε για δέκα χρόνια να επιστρέψει στη γυναικά του και το παιδί του. Το μυαλό μου γέμισε εικόνες από όσα φήσα πίσω, όσα περάσαμε για να φτάσουμε εδώ... Συγκινήστηκα κατα τι μάτια μου γέμισαν δάκρυα. Όταν με ράταγαν γιατί κλαίω, δεν μπορούσα να τολς εξηγήσω...

Οικογένεια. Αχ, μακάρι να ήμαστε εδώ δέκα ημέρες οι οικογένεια μαζί. Είδα για τελευταία φορά τα μικρότερα αδερφάκια μου, τον παπού, τη γιαγιά, τους θείους και τις θείες, τα ξαδέρφια μου όταν φεύγαμε με τον μπαμπά... Μας χαιρετούσαν όλοι μαζί κεφώς παιένταμε το δρόμο για να βγούμε από την κοιλάδα όπου βρίσκεται το χωριό μας. Όταν ανεβήκαμε ψηλά στο βουνό γύρισα να δω το ηλιοβασίλεμα και είδα το χωριό από ψηλά. Είχαν όλοι τους εξαφανιστέ...

Προσφυγιά. Την προσφυγιά δεν τη διαλέγει κανείς. Την επιβάλλουν στους ανθρώπους οι πολιτικές των κρατών, η φτώχεια, η ανεργία. Είχαμε κι εμείς κάποτε σπίτι, σχολείο, πειραϊδιά. Τώρα ποια είναι η μοίρα μας;

Ραπτισμός. Σκέψτομαι πως πολλοί που δε μας συμπαθούν, στο σχολείο μας είπαν πως τους λένε «ραπτοιστές», ίσως να το κάνουν γιατί νιώθουν πως πολλοί δε σέβονται την πατρίδα τους, τη θρησκεία, τις αρχές τους. Όμως παντού υπάρχουν και καλή και κακοί ανθρώποι...

Στρατόπεδο υποδοχής. Ήταν τέτοιος ο ρόβος και τη κούραση από τον πόλεμο, τη φυγή, την πορεία μας που κρήτησε πολλές εβδομάδες, που όταν μας έπιασε η ακτοφυλακή και μας έκλεισαν σε ένα στρατόπεδο υποδοχής πολλούς μαζί σε ένα μικρό δωμάτιο, εγώ ένιωθα χαρούμενος, γιατί εκεί τουλάχιστο είχαμε ασφάλεια, ζεστασά και τροφή!

Τζαριά. Θυμάμαι το τζαμί της γειτονιάς μας στην πατρίδα, δίπλα από το μαγαζί του μπαμπά. Ήταν τόσο όμορο, πριν τον πόλεμο! Κρίμα που εδώ δεν υπάρχουν τζαριά και αναγκάζμαστε να προσευχόμαστε σε ένα σπίτι που νοικιάσαμε όλοι μεσή... Έχει όμως πολλές υπέροχες εκκλησίες με θαυμάσια καμπαναρά και εικόνες. Μια φορά που είπα στον μπαμπά πόσο μαρέσουν, εκείνος πάρα πολλά μαρέσεις λιγάκι να καταλάβουμε αυτό...

Υπαίθρια Ημοοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες. Μαθαίνω πως είναι μια υπηρεσία που της έχει ανατέλει από τα Ηνωμένα Έθνη για να καθοδηγεί και να συντονίζει τη δράση και την προστασία των προσφύγων που ζητούν άσυλο σε αυτό. Είμαστε όνθρωποι που πρόσφυγαν από την πατρίδα για λόγους για τους οποίους εμείς δεν ξέρουμε.

Φιλοξενία. Κάθε κράτος που σέβεται και υπερασπίζεται τα ανθρώπινα δικαιώματα αφέιται να φροντίζει για την υποδοχή και τη φιλοξενία των προσφύγων που ζητούν άσυλο σε αυτό. Είμαστε όνθρωποι που πρόσφυγαν από την πατρίδα για λόγους για τους οποίους εμείς δεν ξέρουμε.

Χριστός. Ξέρω πως είμαι μετανάστης, γιατί όμως δε με βοηθάται να νιώσω ένας από σας; Ανθρωπος είμαι κι εγώ, σαν κι εσάς. Στις ιστορίες για το Χριστό που μας λένε στο σχολείο βλέπω πως κι εκείνος ήταν πρόσφυγας στην Αίγυπτο και μετά, δεν πήγε στην Ιουδαία, πολλοί των περιφρονούσαν για την καταγωγή του από τη Γαλιλαία και τη Ναζαρέτ. Κι ώστε πώς πιστεύετε στο Χριστό!

Ψωμί. Αχ, το λαχτάρησα το ζεστό, αφράτο ψωμί της γειτονιάς, που το ξεφούριζε κάθε μέρα στις 8 ακριβώς χωρίς καθυστέρηση! Οι γονείς μου κι εγώ ακούμε πολλούς ανθρώπους να λένε παραπονεμένοι: σ' αυτούς τους καιρούς βγάζουμε το ψωμί μας πολύ δύσκολα.

Ωρομισθιό. Ο πατέρας μου έχει διαρκώς αυτή τη λέξη στο σπίτι. «Δεν συνέχω όλο να δουλεύω με την ώρα, δεν πάει άλλο!». Ο μπαμπάς δουλεύει συνέχεια! Δε